

Divi Thomae Aqvinatis Doctoris Angelici Opera Omnia

Summa diligentia ad exemplar Romanæ Impreßionis restituta
Complectens Quæstiones, Qvæ Dispvtatæ Dicvntvr, & Quæstiones
Quodlibetales, siue Placitorum eiusdem S. Thomæ

Thomas <von Aquin, Heiliger>

Venetiis, 1593

Vtrum corpori aereo vniatur.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-72780](#)

QVÆST. VNICA DE SPIRITUAL. CREATV. ART. VII

ARTICVLVS VII.

Vtrum substantia spiritualis corpori aereo vniatur.

SEPTIMO queritur vtrum substantia spiritualis corporis aereo vniatur. Et videtur quod sic. Dicit enim August. 3. super Genes. ad literam & 4. de cœnit. Dei. q̄d damones habent corpora aerae; sed dæmones sunt substantia spirituales. ergo substantia spiritualis corpori aereo vniatur.

¶ 2 Prat. Aug. in lib. de Diuinatione dæmonum, dicit quod dæmones subtilitate aerei corporis sensum humanum transcendunt: hoc autem non esset nisi aereo corpori naturaliter vniatur. ergo substantia spirituale aereo corpori vniatur.

¶ 3 Prat. Medium non disrepatur ab extremis: sed in regione coelestium corporum inuenitur vita secundum ponentes corpora coelestia animata. In regione autem terra inuenitur vita in animalibus & plantis. ergo & in regione media quæ est aeris inuenitur vita: nec hoc potest referri ad vitam aëris, quia aues ad modicū spatiū aeris supra terram eleuantur, nec videretur cōueniens quod totum aliud spatiū aeris vacuum vita remanceret. Oportet ergo ponere ut videtur, ibi esse aliqua aerea animalia. Ex quo sequitur quod aliqua substantia spirituale aereo corpori vniatur.

¶ 4 Prat. Nobilioris corporis nobilior est forma: sed aer est nobilis corpus quam terra, cum sit formulus & subtilius. Si ergo corpori terrestri, scilicet humano vniatur substantia spiritualis, quæ est anima, multo fortius corpori aereo vniatur.

¶ 5 Prat. Eorum quæ magis conuenient, facilior est vno: sed aer magis vñ conuenire cugo aīa q̄ corpus commixtum quale est corpus hoīs. quia vt Aug. dicit super Gen. ad literam, aīa per aērem administrat corpus. ergo magis nata est vniuersa anima corpori aereo quam etiam corpori commixtum.

¶ 6 Prat. Dicitur in lib. de Substantia orbis. Motus circularis proprius est aīa, & hoc ideo q̄a aīa quantum est de se indifferens est ut moueat in omnem partem. Sed hoc etiam videtur acti conuenire, quia est cum leuius leuis, & cum grauius grauius. ergo anima maxime videtur aeri vniiri.

SED CONTRA. Anima est actus corporis organici: sed corpus aereum nō potest esse organicum, quia cum non sit terminabilis termino proprio, sed solum alieno, non est figurabilis. ergo substantia spiritualis quæ est aīa, non potest corpori aereo vniiri.

R E S P O N S I O N E. Dicendum, quod impossibile est substantiam spiritualem corpori aereo vniiri, quod potest manifestari tripliciter. Primo quidem, quia inter omnia alia corpora, corpora simplicia elementorum sunt imperfectiora, cum sint materialiter respectu omnium aliorum corporum: vnde non est conueniens secundum rationem ordinis rerum, quod alicui corpori simplici elementari spiritualis substantia vniiri ut forma. Secunda ratio est, quia aer est corpus simile in toto & in omnibus suis partibus. vnde, si alicui parti aeris vniatur aliqua spiritualis substantia: eadem ratione & toti aeri vniatur, & similiter cuilibet alteri elemento, quod videtur absurdum. Tertia ratio est, quia substantia spiritualis dupliciter alicui corpori inuenitur vniiri. Vno modo ad exhibendum corpori motum, sicut dictum est, q̄ corporibus coelestibus spirituales substantia vniuntur. Alio modo ut substantia spiritualis per corpus uniat ad propriā suā operatio- nē, q̄ est intelligere, sicut aīa humana unitur corpo-

Fri, vt p̄ sensus corporeos scientias acquirat, aut substantia spiritualis nō p̄c vniiri, neq; rōne mōrū quia aer est cō naturalis motus q̄d, qui continetur formā eius naturalē, nec inuenit aliquis aut in toto aēre, aut in aliqua eius parte, q̄d reduci in aliquā causam corporalē, vñ ex mōrū nō appetit p̄ aliqua substantia sp̄ialis vñ vniiri. Et vniut spiritualis substantia corpori aereo p̄ perfectione intellectuālē operationis. Corporis simplex non potest esse instrumentū sensus, vñ tur in lib. de Anima, vnde relinquatur q̄ spiritualis substantia nullo modo corpori vniatur.

A D PRIMVM ergo dicendum, q̄ vñ vniiri, dicitur dñmnes habere aera corpora, q̄d inveniatur aſterēdo quasi ex senectetia p̄pria, & rationē aliorum, vnde dicit in 21. de Cœnit. q̄d sua etiā demonibus corpora, sicut de minimis vñ vniiri est, ex isto aere crasso angusti. Si aut nulla quisquā habere corpora demonerat, non est de hac re aut laborandum operatio-

¶ 2 Et per hoc, pater solutio ad secundum.

A D TERTIUM dicendum, q̄ in inferiori regione circa terrā est locus misericordie elementorum, q̄a aut misericordia quanto magis ad aquitatem inveniuntur, tanto magis recedit ab extremitate corporum, & sic quando similitudine consequatur sui corporū, quæ sunt sine contrarietate, q̄d vita magis potest esse in suprema, & in regione quam in media, præsentis cum nullioribus, tanto aptius est corpus ad viam propinquius fuerit æqualitati complecti.

A D QUARTVM dicendum, q̄ corpus nobilis quam terra: sed corpus aequalitatis nobilis est nobilis vtroque, quasi magis dñmnes contrarietate. Et hoc solum inuenitur in substantia spirituali vniiri, in quo tñ inferiora elementū a necessitate est abundare materialiter ad aquitatem constitutandam, propter excessum aīiū in aliis elementis.

A D QUINTVM dicendum, quod amittitur administrare corpus iūum per aērem ad motum, quia est suscepitibilis mons p̄poribus spissis.

A D SEXTVM dicendum, q̄ aer non differt ad omnem motum, sed respectu quantitatis est leuis, respectu aliorum grauius, vñderat, q̄d habetur q̄ sit perfectibile per animam.

ARTICVLVS VIII.

Vtrum omnes Angeli differant specie aīiū.

OCTAVO queritur, vtrum oīs Angeli, specie abinuicem. Et videtur q̄ non. In August. in Ench. Creatura omnia quæ in lib. erat, q̄m peccatis atque suppliciis corpora ex parte reparari meruit. Ex quo sic argumentum Angeli ab inuicem differunt secundum numerū, pluribus Angelis irreparabiliter damnati patitur diuina prouidentia, vñ aliquā naturā illis ex toto percitat, vt patet ex auctoritate mōrū ergo non omnes Angeli differunt ab inuicem secundum naturam speciei.

¶ 2 Prat. Quanto sunt aliqua propinquiores, in quo nulla est diversitas, tanto minus multa. Angeli autem secundum ordinem numerū, propinquiores sunt Deo quam hominem. Magis diversa sunt abinuicem, quæ difficiuntur &